

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 764/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti I., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. P. Ď., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu sp. zn. RP/070/2012 z 23. októbra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 SŽ 27/2012 z 29. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti I., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2013 elektronicky doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti I., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej aj „rada“) sp. zn. RP/070/2012 z 23. októbra 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie rady“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sž 27/2012 z 29. januára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že rada 16. mája 2012 doručila sťažovateľke výzvu na doloženie súvislého záznamu televízneho vysielania programovej služby R. z 12. mája 2012 v čase od 00.00 h do 08.00 h. Sťažovateľka 31. mája 2012 časť požadovaného záznamu doručila rade so sprievodným listom. Sťažovateľke bolo následne 13. septembra 2012 doručené oznámenie o začatí správneho konania vedeného pod sp. zn. 344-PLO/O-4391/2012 v súvislosti s možným porušením § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní“), a to nedodaním záznamu z vysielania na vyžiadanie rady. Rozhodnutím rady sp. zn. RP/070/2012 z 23. októbra 2012 bola sťažovateľke uložená pokuta vo výške 500 €. Sťažovateľka podala 5. decembra 2012 proti tomuto rozhodnutiu odvolanie (riadny opravný prostriedok) najvyššiemu súdu, a to najmä preto, lebo povinnosť predložiť záznam vysielania považovala za porušenie princípu, podľa ktorého nikto nie je povinný usvedčovať sám seba a produkovať dôkazy proti sebe.

Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo rozhodnutie rady potvrdené. Podľa napadnutého rozsudku najvyššieho súdu *«K námietke navrhovateľa, že vyžiadanim záznamu vysielania podľa § 5 ods. 1 písm. m/ v spojení s § 16 ods. 3 písm. 1/ zákona č. 308/2000 Z. z. došlo k porušeniu princípu prezumpcie nevinny, najvyšší súd poukazuje na to, že ide o plnenie povinnosti vysielateľa stanovenej explicitne zákonom. Prevádzkovanie vysielania je licencovanou činnosťou, na ktorú sú kladené osobitné požiadavky, medzi ktoré patrí i uchovávanie súvislého záznamu z vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite a povinnosť na vyžiadanie rady ich poskytnúť na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencií po dohode s vysielateľom. Ide o povinnosť, ktorá je súčasťou licencie na vysielanie a má evidenčný a archivačný charakter. Obdobnú povinnosť majú vysielatelia aj v iných krajinách napr. v Českej*

republike (§ 32 ods. 1 písm. 1/ zák. č. 231/2001 Sb. v znení neskorších predpisov). Samotnú existenciu tejto povinnosti senát nevníma ako rozpornú s článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie č. 209/1992 Zb.). Ide o predloženie „pasívneho záznamu“ vysielateľom, ktoré nevykazuje znaky podávania svedectva vo svoj neprospech. Plnenie tejto povinnosti nie je spojené s požiadavkou na podávanie vysvetlení, svedectiev, respektíve akejkol'vek aktívnej činnosti.

Naopak, ako už bolo zmienené, druh technického nosiča, na ktorom vysielateľ poskytne rade svoj záznam vysielania (§ 16 ods. 3 písm. 1/ zákona č. 308/2000 Z. z.), je súčasťou rozhodnutia a implicitne obsahuje záväzok k plneniu tejto povinnosti (§ 49 ods. 4 písm. j/ zák. č. 308/2000 Z. z.). Prevádzkovanie vysielania je určitou výsadou podnikateľského subjektu na trhu a plnenie povinností vysielateľa podstupuje dobrovoľne.

Porušenie povinnosti vysielateľom nebolo sporné. Výšku uloženej pokuty 500 € považoval najvyšší súd za primeranú a odporcom riadne odôvodnenú. Navrhovateľ bol za porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. 1/ zák. č. 308/2000 Z. z. v minulosti už sankcionovaný rozhodnutím RP/95/2011 vo výške 170 €. Pokutu bolo prípustné uložiť v zákonom rozpätí (165 € - 6.638 €).».

Sťažovateľka nesúhlasí s postupom a rozhodnutím rady a ani najvyššieho súdu. Podľa jej názoru podkladom na vydanie rozhodnutia rady bola skutočnosť, že dodala rade záznam z vysielania programu na základe jej vyžiadania. K zásahu do označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru malo dôjsť tým, že rada v rozpore s právom sťažovateľky neobviňovať seba samu hrozila použitím štátneho donútenia a toto donútenie aj použila, čím získala dôkaz proti sťažovateľke a následne ju sankcionovala. K porušeniu označených práv sťažovateľky došlo podľa nej aj zo strany najvyššieho súdu tým, že postup rady pri získavaní dôkazu a jej sankcionovaní vyhodnotil ako súladný so zákonom.

Sťažovateľka je presvedčená, že nie je a ani nebola povinná rade predložiť záznam vysielania, a to ani na jej vyžiadanie, keďže takáto povinnosť neoprávnene zasahuje do jej označených práv. Spôsob, akým dochádza k získavaniu dôkazu (záznamu vysielania programu), jednoznačne porušuje označené práva sťažovateľky, a to v intenciách trestnoprávnej zásady „neobviňovať seba samého“. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej

len „ESLP“) k právu neobviňovať sám seba uviedol, že aj keď v čl. 6 dohovoru nie je osobitne uvedené právo mlčať a právo neprispieť k obvineniu vlastnej osoby, tieto práva sú všeobecne uznávaným medzinárodným štandardom, ktorý je jadrom pojmu spravodlivého procesu. Článok 6 dohovoru sa vzťahuje na tento prípad, lebo rada použila formu štátneho donútenia pri získaní dôkazu, ktorý môže usvedčovať sťažovateľku zo spáchania správneho deliktu, a v rozpore s čl. 6 dohovoru (právo neobviňovať seba samého) rada na základe § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní požadovala aktívnu súčinnosť sťažovateľky pri produkovanií dôkazov proti sebe. Rada svojím rozhodnutím uložila sťažovateľke sankciu na základe štátnym donútením získaného dôkazu, ktorý podľa rady preukázal porušenie povinnosti zo strany sťažovateľky. Sťažovateľka si je vedomá viacerých rozhodnutí najvyššieho súdu a ústavného súdu, ktoré sa zaoberali zásadou „nikto nie je povinný sám seba obviňovať“. Za nedôvodné považovali námietky sankcionovaných subjektov najmä pre neexistenciu rozhodnutí ESLP aplikovateľných na skutkové okolnosti prípadu, evidenčný charakter povinnosti poskytovať záznam z vysielania, pre okolnosť, že povinnosť je aprobovaná zákonom a zodpovedá regulovanej podnikateľskej činnosti, ako aj preto, že ide o „pasívny záznam“ nevykazujúci znaky svedectva (3 Sž 21/2012 a 3 Sž 27/2012, IV. ÚS 47/2013).

Hoci podľa sťažovateľky neexistuje rovnaký prípad v judikatúre ESLP, pre výklad čl. 6 ods. 1 dohovoru postačuje aplikovať všeobecné závery judikatúry ESLP v súvislosti so zásadou „nikto nie je povinný sám seba obviňovať“ pri konaniach trestnoprávnej, daňovej a správnej povahy. Judikatúra ESLP má byť jednoznačná v tom, že od účastníka konania nemožno požadovať aktívnu súčinnosť pri získavaní vecných dôkazov, čo sa vzťahuje aj na konanie orgánov štátu pred vznesením obvinenia a na akékoľvek konania, ktoré majú charakter trestného obvinenia. Plne aplikovateľné na túto vec majú byť napr. rozhodnutia vo veciach *Funke v. Francúzsko*, *Allen v. Spojené Kráľovstvo*, *Marttinen v. Fínsko*, *Chambaz v. Švajčiarsko*.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že hoci možno súhlasiť s argumentáciou ústavného súdu (uznesenie č. k. IV. ÚS 47/2013-26 z 23. januára 2013), podľa ktorej je rozdiel medzi tým, či správny orgán, alebo súd konal v súlade s čl. 6 dohovoru pri preskúmaní uloženia pokuty

za nepredloženie určitých informácií, a tým, či môže štát uložiť povinnosť vyžadovať od fyzických a právnických osôb určité informácie vo vzťahu k správneému určení daňovej povinnosti (J. B. v. Švajčiarsko), zároveň zdôrazňuje, že účelom § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní nie je kontrola dodržiavania 45-dňovej lehoty archivácie vysielaných programov, ale zabezpečenie podkladov ku kontrole dodržiavania všetkých povinností podľa zákona o vysielaní a najmä na vedenie správnych konaní voči regulovaným subjektom na úseku vysielania a retransmisie. Sťažovateľka odmieta zdanlivú podobnosť povinnosti poskytovať záznamy z vysielania s inými zákonnými „informačnými povinnosťami“ iných podnikateľských subjektov. Poskytovanie „informácií o činnosti“ nerobí postup správnych orgánov zákonným len preto, že ide o rozsiahle zaužívanú prax. Okrem toho povinnosť podľa § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní nemá vo vzťahu k rade evidenčný a ani archivačný charakter, ktorý by bolo možné stotožniť so zákonnou informačnou povinnosťou. O takýto charakter by mohlo ísť len v takom prípade, keby sa každý záznam z celodenného vysielania zasielal rade na účely jeho archivácie a evidencie, čo však nie je v predmetnom prípade dané. Hoci sťažovateľka má povinnosť archivovať každý záznam z vysielania po dobu 45 dní, nie každý záznam z vysielania je doručovaný rade. Doručovanie záznamu je už selektívny proces zo strany rady, ktorého účelom nie je evidencia a archivácia, ale kontrola z hľadiska dodržiavania povinností vyplývajúcich zo zákona o vysielaní. Rada selektívne nevyžiada záznam z vysielania bez toho, aby jej nebola vopred doručená sťažnosť od fyzickej alebo právnickej osoby. V čase vyžiadania záznamu z konkrétneho vysielania už existuje zo strany rady podozrenie (na základe doručenej sťažnosti), že mohlo dôjsť k porušeniu niektorého z ustanovení zákona o vysielaní.

Podľa sťažovateľky skutočnosť, že povinnosť je aprobovaná právnou normou, ju nezavaruje jej možného rozporu s označenými právami sťažovateľky. Právna norma predstavuje jednu z mnohých foriem, akou môže orgán verejnej moci, resp. štát samotný zasiahnuť do garantovaných práv sťažovateľky. Rozhodujúcim faktorom je pritom posúdenie „charakteru“ štátneho donútenia. Na posúdenie, či namietaný postup zasiahol do samotnej podstaty práva neobviňovať sám seba, treba podľa sťažovateľky skúmať charakter a stupeň donútenia, existenciu relevantných ochranných procesných postupov

a mieru využitia takto získaných dôkazov. V danom prípade je charakter donútenia veľmi závažný, keďže sa tak deje priamo na základe zákona. Stupeň donútenia je veľmi vysoký, keďže za porušenie povinnosti dodať záznam sú ukladané pokuty za správny delikt. Hoci existujú procesné postupy ochrany, judikatúra najvyššieho súdu uprednostňuje rigidnú aplikáciu zákona pred uplatňovaním ústavne konformného a eurokonformného výkladu práv účastníka konania. Miera využitia získaných dôkazov je preukázateľne vysoká, pretože v prevažnej väčšine správnych konaní vedených proti vysielateľom je dodaný záznam jediným dôkazom, ktorý rada na zistenie skutkového stavu vykoná.

Sťažovateľka je toho názoru, že doloženie CD nosiča obsahujúceho záznam z vysielania je len jednou z foriem aktívnej súčinnosti, ako napr. podávanie vysvetlenia, svedectva a pod. Za aktívnu súčinnosť treba považovať akékoľvek konanie, ktorým sa poskytuje súčinnosť pri predkladaní dôkazov, ktoré môžu byť použité v neprospech predkladajúcej osoby.

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že namietaný zásah do označených práv nemožno považovať ani za ústavne proporcionálny. Rada má právo sama vyhotovovať záznamy vysielania na vlastnom nahrávacom zariadení. Nezodpovedá preto skutočnosti názor ústavného súdu (IV. ÚS 47/2013), podľa ktorého rada môže reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie povinnosti vysielateľom len tak, že si od neho vyžiada súvislý záznam vysielania. Zásah, ktorý umožňuje § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní, nie je teda proporcionálny, lebo ním sledovaný zámer možno dosiahnuť aj miernejšími prostriedkami.

Sťažovateľka z týchto dôvodov podáva proti napadnutému rozhodnutiu rady a proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a vydal nález, ktorým by vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom radou pod sp. zn. RP/070/2012 a najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Sž 27/2012 s tým, aby boli rozsudok najvyššieho súdu z 29. januára 2013 a rozhodnutie rady z 23. októbra 2012 zrušené a vec bola vrátená rade na ďalšie konanie. Napokon sa domáha úhrady trov konania v sume 323,50 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv napadnutým rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu

Podľa sťažovateľky je ústavný súd povinný zaoberať sa námietkou zásahov do označených práv bez ohľadu na skutočnosť, v ktorom stupni mohlo k zásahu do týchto práv dôjsť. Preto by mal byť ústavný súd povinný preskúmať aj konanie rady a jej napadnuté rozhodnutie, ak sťažovateľka tvrdí, že v konaní pred radou došlo k porušeniu označených práv. Inak by sťažovateľka nemala k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd stabilne odvodzuje dôsledné uplatňovanie princípu subsidiarity svojej právomoci. Ústavný súd podľa tohto princípu môže poskytovať ochranu základným právam alebo slobodám, alebo ľudským právam a základným slobodám vyplývajúcim z medzinárodnej zmluvy, len ak ochranu týmto právam a slobodám neposkytuje „iný súd“. V opačnom prípade je v kompetencii „iného“ súdu poskytnúť požadovanú ochranu.

Napadnuté rozhodnutie rady je rozhodnutím orgánu verejnej správy, proti ktorému je podľa § 64 ods. 6 zákona o vysielaní prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje najvyšší súd. Z toho vyplýva, že ak k porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť rozhodnutím rady o uložení sankcií za správny delikt, potom poskytovanie ochrany týmto právam tvorilo súčasť kompetencie (a teda aj právomoci) najvyššieho súdu ako súdu konajúceho o opravných prostriedkoch podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. To vylučuje právomoc ústavného súdu vecne prerokovať predmetnú časť sťažnosti, v dôsledku čoho ju ústavný súd musel odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových zistení a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí

sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľka namieta zásah do jej práva neobviňovať samu seba, a to na základe štátneho donútenia s hrozbou sankcie pri získavaní dôkazu. Sťažovateľka zastáva názor, že nie je povinná predložiť rade záznam z vysielania televízneho programu, keďže táto povinnosť neoprávnene zasahuje do jej práv garantovaných ústavou a dohovorom, pričom poukazuje aj na judikatúru ESĽP, konkrétne uvádza, že napr. rozhodnutia *Funke v. Francúzsko*, *Allen v. Spojené kráľovstvo*, *Martinen v. Fínsko*, *Chambaz v. Švajčiarsko*, ako aj *Bykov v. Rusko* sú plne aplikovateľné na prerokúvanú vec. Tvrdí tiež, že každé „sebaobviňovanie“ treba skúmať *ad hoc*, a keď je sťažovateľka hoci aj nepatrne podozrivou osobou, musia byť garantované jej práva vrátane práva neposkytovať aktívnu súčinnosť pri produkovani dôkazov vo svoj neprospech. Taktiež uvádza, že doterajšia rozhodovacia činnosť ústavného súdu a najvyššieho súdu vo vzťahu k sankciám za porušenie povinnosti predložiť záznam vysielania je nesprávna aj preto, lebo povinnosť poskytovať záznam z vysielania nie je iba evidenčná a povinnosť vyhotoviť záznam a odovzdať ho rade nie je iba „pasívnym záznamom“ nevykazujúcim znaky svedectva, ale aktívnym sebaobviňovaním.

Ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej sa už zaoberal námietkou obdobnou tvrdeniu sťažovateľky, že uloženie povinnosti predložiť záznam televízneho vysielania je porušením jej základného práva neobviňovať seba samu, ktoré je zahrnuté tak v základnom práve podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj v práve podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 92/09, IV. ÚS 47/2013, I. ÚS 583/2013, II. ÚS 291/2013, III. ÚS 331/2013). Podľa názoru ústavného súdu, ktorý bol vyjadrený aj v uvedených konaniach, výklad § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní, v zmysle ktorého na vyžiadanie rady poskytne vysielateľ záznam vysielania na zvyčajnom technickom nosiči, pričom jeho druh určí rada v licencií po dohode s vysielateľom, nevykazuje znaky ústavnej neutržateľnosti.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o porušení jej práva neobviňovať seba samu ústavný súd opakovane uvádza (napr. IV. ÚS 12/2013), že podľa judikatúry ESLP je rozdiel medzi tým, či správny orgán, alebo súd konal v súlade s čl. 6 dohovoru (resp. čl. 46 ústavy) pri preskúmaní uloženia pokuty za nepredloženie určitých informácií, a tým, či môže štát uložiť povinnosť vyžadovať od fyzických osôb a právnických osôb určité informácie (pozri rozsudok ESLP J. B. proti Švajčiarsku z 3. mája 2001, sťažnosť č. 31827/96 vo vzťahu k informáciám potrebným na správne určenie daňovej povinnosti).

I keď to nie je výslovne uvedené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno pochybovať o tom, že právo mlčať a právo neprispievať k vlastnému obvineniu sú všeobecne uznávanými medzinárodnými štandardmi, atribútmi pojmu spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 dohovoru. Tým, že sa obvinenému poskytuje ochrana proti nedovolenému donúteniu zo strany štátnych orgánov, prispieva sa k predchádzaniu justičným omylom a zaisteniu cieľov čl. 6 dohovoru (rozsudok ESLP Marttinen v. Fínsko z 21. apríla 2009, sťažnosť č. 19235/03, bod 60).

Podľa názoru ústavného súdu však nemožno v zákonom ustanovenej povinnosti predložiť záznam z vysielania identifikovať „produkciu dôkazov“ proti sebe, ale ide o preukázanie splnenia zákonnej povinnosti (uchovávať záznamy z vysielania po určitý čas), ktorá bola osobám v pozícii sťažovateľky regulovaným osobitnými právnymi predpismi, uložená *ex ante* vo všeobecnom záujme a ktorá slúži na riadny výkon funkcií rady. Rada ako regulačný orgán môže reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie tejto povinnosti vysielateľom len tak, že si od vysielateľa vyžiada súvislý záznam vysielania, ktorý je vysielateľ povinný poskytnúť jej na zvyčajnom technickom nosiči (IV. ÚS 92/09), čím uloženie povinnosti sleduje legitímny cieľ výkonu kontroly v tejto oblasti, pričom miera zásahu (povinnosť vydať záznam) je vzhľadom na postavenie subjektov v oblasti vysielania a retransmisie marginálna. Navyše, uloženie povinnosti uchovávať a vydať záznam je práve náhradou za prísnejšie spôsoby sledovania fyzických a právnických osôb (v tomto smere pozri rozsudok ESLP Franke v. Francúzsko z 25. februára 1993, sťažnosť č. 0828/84, body 43 a 44).

Ústavný súd zároveň podotýka, že nepredloženie záznamov z vysielania nie je spojené s hrozbou trestnoprávneho postihu nad rámec peňažných poriadkových pokút za nepredloženie záznamu. V okolnostiach danej veci bola uložená pokuta vo výške 500 €.

Podľa názoru ústavného súdu treba súhlasiť s argumentáciou najvyššieho súdu, podľa ktorej prevádzkovanie vysielania je určitou výsadou podnikateľského subjektu na mediálnom trhu, ktorý plnenie povinností podľa § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní preberá dobrovoľne. Každý, kto sa uchádza o možnosť prevádzkovať vysielanie (stať sa vysielateľom), musí si byť vedomý povinností vyplývajúcich z citovaného ustanovenia. Je preto iba na ňom, či sa aj napriek tomu rozhodne uchádzať sa o možnosť prevádzkovať vysielanie. Za tohto stavu nemožno hovoriť o tom, že by plnenie povinností podľa citovaného ustanovenia bolo zo strany vysielateľa nedobrovoľné (m. m. rozsudok ESĽP O'Halloran a Francis v. Spojené kráľovstvo z 29. júna 2007, sťažnosti č. 15809/02 a č. 25624/02, body 53 až 62, porovnaj aj II. ÚS 291/2013).

Ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľný, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúci zmysel práva na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj napriek tomu, že sa podstata právnych úvah sťažovateľky odlišuje od právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, avšak rozhodnutie dostatočne odôvodnil (aj s poukazom na svoju predchádzajúcu judikatúru) na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom na namietanie porušenia základného práva.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť v časti smerujúcej voči napadnutému rozsudku najvyššieho súdu je potrebné vyhodnotiť ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju ústavný súd už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietol.

Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd dodáva, že argumentácia sťažovateľky vo svojej podstate smeruje k vysloveniu nesúladu § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní s ústavou. Preskúmavať takýto prípadný nesúlad však patrí ústavnému súdu v inom type konania a na základe návrhu iných subjektov. V konaní o sťažnosti právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy senát ústavného súdu nie je oprávnený preskúmať súlad právnych predpisov s ústavou, pretože takýto prieskum je vyhradený výlučne plénu ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Ústavný súd už viackrát zdôraznil, že účel konania o súlade právnych predpisov nemožno dosiahnuť v inom type konania (napr. III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2013